

Έφυγε από τη ζωή ο σύντροφος Ευτύχης Μπιτσάκης

[Προσθήκη: Την Πέμπτη 21/8 η πολιτική κηδεία στο Δημαρχείο Κανδάνου]

✖ Έφυγε σήμερα 19/8/2025 από τη ζωή ο σύντροφος Ευτύχης Μπιτσάκης, στο νοσοκομείο Αλεξάνδρα, όπου νοσηλευόταν τις τελευταίες μέρες.

Αποχαιρετούμε σήμερα ένα σπουδαίο άνθρωπο, κομμουνιστή, επιστήμονα και φιλόσοφο, που με τη στάση του και το τεράστιο έργο **σημάδεψε το κομμουνιστικό κίνημα στην Ελλάδα, από την κατοχή ως σήμερα**, ιδιαίτερα στις στιγμές της **αναγκαίας επαναστατικής αναζήτησης και κομμουνιστικής τομής**. Μείναμε λιγότεροι, γίναμε φτωχότεροι: Η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα, η μαρξιστική διάνοηση, η οικογένειά του, η αριστερά, η οργάνωση του η **Κομμουνιστική Απελευθέρωση**.

Ο σ. Ευτύχης, όμως, μας έκανε όλους πλουσιότερους με το μεγάλο θεωρητικό και συγγραφικό του έργο, τις διηγήσεις του, τις παρεμβάσεις του, τους αγώνες του.

Έζησε 98 χρόνια, γεννημένος το Δεκέμβρη του 1927 στο **Κάδρος Κανδάνου**, της επαρχίας Κισσάμου του νομού Χανίων. Πνεύμα πρωτοπόρο και ανήσυχο μπήκε στην **ΕΠΟΝ το 1943** σε ηλικία 16 ετών για να παλέψει ενάντια στη φασιστική κατοχή. **Καταδικάστηκε σε θάνατο σε ηλικία 19 ετών** και μετά από ποινή που μετατράπηκε σε 18ετή κάθειρξη έμεινε δεσμώτης μέχρι το 1955. **Φυλακίστηκε στο Ιτζεδίν στο Καλάμι Χανίων, στις φυλακές Αβέρωφ, στη Σύρο και εξορίστηκε στη Γυάρο.**

Μετά την επιστροφή του από την εξορία, χρεώθηκε ως μέλος του ΚΚΕ σε διάφορα καθήκοντα. Στη **Σπουδάζουσα της ΕΔΑ Αθήνας ως Γραμματέας** της από το 1956-1958, στην εφημερίδα **Αυγή**, στην **Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΔΑ**, υπεύθυνος του θεωρητικού περιοδικού **Σύγχρονα Θέματα**.

Μετά τη λήψη του πτυχίου του, το 1958, δούλεψε σε ιδιωτική φαρμακευτική εταιρεία. Με την έλλειψη **πιστοποιητικού κοινωνικών φρονημάτων** για να μπορέσει να συνεχίσει το ερευνητικό και διδακτικό έργο του, το 1965 αποφάσισε να φύγει στην Γαλλία για διδακτορικές σπουδές και διδασκαλία, έτσι η δικτατορία στην Ελλάδα τον βρήκε στο εξωτερικό όπου ανέπτυξε **πλούσια αντιχουντική δράση**. Διετέλεσε μέλος της **Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ από το 1968-1973**. Επέστρεψε στην Ελλάδα το 1976. Συνέβαλε στη συνέχεια στην έκδοση του θεωρητικού περιοδικού **Επιστημονική Σκέψη**.

Αποχώρησε από το ΚΚΕ το 1989 και εντάχτηκε στο **Νέο Αριστερό Ρεύμα**. Εκλέχτηκε στην Πολιτική Επιτροπή του ΝΑΡ το 1990. Συνέβαλε στην έκδοση για μεγάλο διάστημα της **Διαλεκτικής** και από το 1992 ως εκδότης του τριμηνιαίου θεωρητικού περιοδικού **Ουτοπία**.

Εντάχτηκε στη νέα οργάνωση, **Κομμουνιστική Απελευθέρωση**, από τη συγκρότηση της το 2025 ως μέλος της Οργάνωσης Βάσης Ανατολικών, προσβλέποντας όπως ο ίδιος δήλωσε

«Με βάση την θετική και την αρνητική πείρα του ελληνικού και του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος, χρειάζεται να περάσουμε σε μια νέα περίοδο

δημιουργικών επεξεργασιών και ανάπτυξης της μαρξιστικής θεωρίας, με την ενεργητική συμβολή όλων μας. Γιατί η πληρότητα της ζωής σήμερα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με τη συνειδητή συμμετοχή στην πράξη για το ξεπέρασμα της ταξικής δουλείας και των αλλοτριώσεων που αυτή συνεπάγεται».

Είχε σπουδές στη **Χημεία** στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, **Θεωρητική Φυσική** και **Φιλοσοφία** στο Παρίσι. Το έργο του σε όλα τα πεδία πλούσιο ειδικά για τη **σχετικότητα** και την **κβαντική μηχανική**. Επίσης, για την οντολογία, τη γνωσιοθεωρία, τη φιλοσοφία, την ανθρωπολογία.

Μιλούσε αγγλικά και γαλλικά. Δίδασκε στα Πανεπιστήμια του Παρισιού και των Ιωαννίνων. Συμμετείχε σε πολλά διεθνή επιστημονικά και φιλοσοφικά συνέδρια.

Πολυσχιδής και πολυγραφότατος. Δεκάδες τα βιβλία του που έχουν εκδοθεί, αρκετά έχουν κυκλοφορήσει αρχικά σε ξένες γλώσσες, ενώ πολλά έχουν μεταφραστεί στις κυριότερες ευρωπαϊκές γλώσσες. Ξεχωρίζουμε τα φιλοσοφικά και πολιτικά βιβλία που επέδρασαν στη σκέψη και τις πολιτικές επιλογές του χώρου της ριζοσπαστικής, αντικαπιταλιστικής, κομμουνιστικής αριστεράς.

Το πρώτο του βιβλίο «**Φυσική και Φιλοσοφία**» το έγραψε το 1965 με το ψευδώνυμο Κώστας Πολίτης, που επανακυκλοφόρησε με τον τίτλο «**Το Είναι και το Γίνεσθαι**». Ακολούθησαν: «**Θεωρία και Πράξη**», «**Το αιεθαλές δένδρο της γνώσης**», «**Δρόμοι της διαλεκτικής**», «**Η εξέλιξη των θεωριών**», «**Η ύλη και το πνεύμα**», «**Από την πυρά στον άμβωνα**», «**Ανθρώπινη φύση**».

Το «**Ρήξη ή ενσωμάτωση**» που εκδόθηκε το 1989, εκείνη την κρίσιμη περίοδο των κοσμογονικών αλλαγών που σηματοδεύτηκαν από τον κλονισμό και τελικά την κατάρρευση των χωρών του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού και στη χώρα από την εισχώρηση του **ΚΚΕ** μέσω τότε του **Ενιαίου τότε Συνασπισμού** στις αστικές κυβερνήσεις **Τζαννετάκη με ΝΔ** και **οικουμενική με Ζολώτα**. Βιβλίο που συνέβαλε στη μεγάλη τομή που έγινε τότε για τη ρήξη χιλιάδων αγωνιστών από τη γραμμή του κυβερνητισμού και της ενσωμάτωσης. Όπως σημείωνε ο Ευτύχης στον πρόλογο

«Ρήξη δε σημαίνει σειρά ρήξεων με τον καπιταλισμό στο πλαίσιο πάντα του καπιταλισμού. Σημαίνει άλμα, επαναστατικό μετασχηματισμό που θα είναι ώριμος καρπός αγώνων που θα κλιμακώνονται... Ποια αριστερά; Πριν απ' όλα

κομμουνιστική και μαζί με αυτήν μια διαρκώς αναπτυσσόμενη συμμαχία στρατηγικού χαρακτήρα ολόκληρη η αριστερά ανανεωμένη, επαναστατική στο ύψος των μεγάλων κινδύνων και των μεγάλων ελπίδων της εποχής μας.»

Συνέβαλε καθοριστικά στην κριτική προσέγγιση των χωρών του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού και στον αναγκαίο επανακαθορισμό των κριτηρίων μας για το σοσιαλισμό με το βιβλίο του «**Ένα φάντασμα πλανιέται**». Σταθερή είναι η άποψη του Μπιτσάκη, ότι, η δημιουργική ανάπτυξη του μαρξισμού προϋποθέτει ανάδειξη και **ερμηνεία των στρεβλώσεών του**, συγκεκριμένη τοποθέτηση για την αποτυχία του **“υπαρκτού σοσιαλισμού”**

Δεν σταμάτησε το συγγραφικό του έργο ούτε λεπτό και μάλιστα τον Νοέμβρη του 2024 εκδόθηκε το τελευταίο του βιβλίο **«Για μια εγκόσμια ηθική»**.

Με τα έργα του συνέβαλε καθοριστικά στο άνοιγμα των οριζόντων όλων μας, σηματοδότησε τις γνώσεις, τη συνείδηση και τις επιλογές της νέας γενιάς και των μεγαλύτερων.

Ο Ευτύχης στάθηκε σε αυτό το ταξίδι ένας **αιρετικός, ριζοσπάστης, συνεχώς οργανωμένος κομμουνιστής** με απόψεις που υπεράσπιζε με **πείσμα και επιμονή**, με διαφωνίες που διατύπωνε με πολιτικό πολιτισμό και ανοικτά. Πολυσχιδής, πρωτοπόρος, απαιτητικός. Δημιουργικό και ανήσυχο πνεύμα. Απαιτητικός για την επαναστατική θεωρία, καθώς όπως έλεγε συχνά **«δεν υπάρχει χωρίς θεωρία επαναστατική πράξη»**, την ανάπτυξη του **μαρξισμού** και του **διαλεκτικού υλισμού**, ιδιαίτερα απευθυνόμενος προς τους νέους κομμουνιστές και αγωνιστές

Είναι από τους κορυφαίους και τολμούμε να πούμε ίσως και ο κορυφαίος Έλληνας διανοούμενος, που έχει δώσει έργα, μελέτες, έρευνες σε ένα μεγάλο πεδίο **επιστημονικών, φιλοσοφικών και πολιτικών θεμάτων**.

Τον Ευτύχη δεν τον ζήσαμε μόνο μέσα από τα βιβλία του, το έργο του, την πολιτική και κινηματική του δράση αρνούμενο την υποταγή, το συμβιβασμό. Τον γνωρίσαμε και τον ζήσαμε και με την προσωπική του ζωή που αποτύπωνε τις επιλογές της ζωής του. Παντρεύτηκε το 1962 την ζωγράφο και συνταξιούχο σήμερα του ΟΤΕ, Μαρία Κοκκίνου και έχουν γιο τον **Γιάννη Μπιτσάκη**, επίσης, φυσικό, που έχει μελετήσει και τον Μηχανισμό των Αντικυθήρων.

Η όλη στάση ζωής του αποτύπωνε το παράδειγμα του **κομμουνιστή διανοούμενου**.

Αγαπούσε τη Φύση και αντιτασσόταν στη λεηλασία του περιβάλλοντος (ενδεικτικό και σε αυτό το βιβλίο του «**Θύελλες της Προόδου**»). Αρνιόταν το αυτοκίνητο και του άρεσε το **περπάτημα**, που συνέβαλε στη γερή κράση του, παρά τη σωματική του καταπόνηση **από τα χρόνια της εξορίας**.

Ο ίδιος τα τελευταία χρόνια χαρακτήριζε τον εαυτό του αγρότη, του άρεσε να μένει συχνά στο χωριό του στο Κάδρος και να παλεύει με τα χωράφια και τα δέντρα του, **δεμένος αδιάρρηκτα με την Κρήτη**, αν και η μόνιμη κατοικία του ήταν στο **Βύρωνα**. Και σε αυτή τη γειτονιά ήξερε τα προβλήματά της και τη δράση της. Συμμετείχε εξ αρχής (από το 1994) στη συγκρότηση της **Αριστερής Παρέμβασης Βύρωνα** με την υπογραφή της ιδρυτικής της διακήρυξης. Του άρεσε ο κινηματογράφος, το θέατρο, η μουσική.

Ο Ευτύχης έχει διεθνή αναγνώριση από τους επιστήμονες και μαρξιστές. Ανήκει σε όλες και όλους μας. Άφησε ένα τεράστιο έργο που είναι ανεκτίμητο που εμείς ως Κομμουνιστική Απελευθέρωση θα το αξιοποιούμε συνεχώς και ένα μεγάλο κενό που θα δώσουμε όλες τις δυνάμεις μας να το καλύψουμε.

Η πολιτική του κηδεία θα γίνει στην γενέτειρά του την Κρήτη, την Πέμπτη 21/8/2025. Στις 9.30 π.μ. η σορός του θα βρίσκεται για αποχαιρετισμό στο Δημαρχείο της Κανδάνου, όπου στις 10.30 θα ξεκινήσει η διαδικασία της πολιτικής κηδείας του και θα ακολουθήσει η ταφή του στο κοιμητήριο της Παλαιόχωρας στις 12.00 το μεσημέρι. Πολιτικό μνημόσυνο θα γίνει και στην Αθήνα το Σεπτέμβριο.

Αθάνατος.

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΈΡΩΣΗ

19/8/2025